

Moravské zemské muzeum - Etnografický ústav ve spolupráci s Pracovní skupinou Textil a usně při Komisi konzervátorů-restaurátorů AMG a Etnografickou komisí AMG

vyhlašuje 21. ročník konference

Textil v muzeu / Transparentní a elastický textil pohledem dějin módy, technologie a konzervátorské praxe

11.-12. 6. 2025

Moravské zemské muzeum / Dietrichsteinský palác /Brno - Zelný trh 8

Anotace konference

Studium a interpretace kulturního dědictví uchovávaného v paměťových institucích může být předmětem činnosti řady vědních oborů. Konference Textil v muzeu se od samého počátku profiluje jako mezioborová platforma nabízející odborníkům z řady vědních oborů možnost společně prodiskutovat otázky spojené se studiem oděvní kultury středoevropského prostoru. Tato jedinečná koncepce umožňuje navázat kontakty napříč vědními obory, kdy se mohou potkat a inspirovat svými otázkami, ale i metodami výzkumu či samotnými formami vědeckého výstupu historici, etnografové, konzervátoři-restaurátoři, muzejníci, textilní technologové, památkáři a akademičtí pracovníci – teoretici. Záměrně pořadatelé tematicky profilují jednotlivé ročníky, aby umožnili všem účastníkům detailně mapovat dílčí segmenty rozměrného bohatství dochovaného kulturního bohatství. Ústředním středobodem konference je vždy sbírka, ať již v podobě muzejních kolekcí či fondů spravovaných památkovým ústavem, církvemi či jinými institucemi nebo jedinci.

Cíl konference

V roce 2025 se pořadatelé rozhodli zaměřit pozornost na dva specifické okruhy textilií, jejichž dominantními vlastnostmi je transparentnost a elasticita. Ne vždy lze oba pojmy použít pro popis jednoho výrobku, proto pořadatelé očekávají, že budou pojednány v příspěvcích i samostatně.

Pod označením transparentní se může skrývat vše, co je jemné až průhledné. Mohou to být tenké tkaniny i výrobky z okruhu krajek, pletenin či výšivek, jejichž struktura je zhotovena z odpovídajících typů přízí nebo tak, aby byla patrná podkladová vrstva v podobě jiné textilie nebo pokožky nositele. Konference proto dává prostor nejen muzeologického pohledu do obsahu sbírek paměťových institucí ale i historické sondě do dějin podnikání či návrhářství. Vítány by byly také příspěvky analyzující postavení či význam vybraných textilií ze sociologického či antropologického pohledu. Pro detailnější pochopení vybraného okruhu textilií budou vítány příspěvky zabývající se rozбором výrobní či výzdobné technologie. Transparentní textilie patří k náročným restaurátorským výzvám. Zmínky o současných i nedávných realizacích budou vítaným příspěvkem do obsahu konference.

Druhý okruh zahrnutý do výzvy konference zahrnuje textilie elastické, k nimž dominantně patří oděvní či bytové textilie zhotovené pletářskými či krajkářskými technikami. V minulosti se jednalo např. o čepce, rukavičky, vesty, svetry, krajkoviny, bytový a užitkový textil. Tento okruh textilií zahrnuje jak produkci manufaktur či díle, ale i produkci neškolených venkovských tvůrců pro místní komunitu a domácí výrobky žen a dívek ze všech společenských vrstev. V tomto případě bude konference místem ke sdílení osudů jak profesionálních, tak amatérských tvůrců pletenin. Neměli bychom zapomenout také na návrhy a realizace módních návrhářů, jejichž tvorbu můžeme sledovat prostřednictvím sbírek módy a designu. Pleteniny dosud nepřitáhly tak velkou pozornost odborné obce jako tkaniny, ale z hlediska dějin módy provází lidstvo od starověku až dodnes, a lze říci že zažívaly větší či menší vlny zájmu ze strany uživatelů. Konference proto nabízí prostor pro pohled do sbírek institucí s cílem provést průzkum zastoupení pletenin nebo s cílem zachytit různé typy výrobků z hlediska technologie, lokality, stáří, okruhu uživatelů a příležitostí k užití. I pro tento okruh budou přijímány příspěvky referující o konzervátorských zásadách, které vyžadují specifické znalosti, schopnosti či individuální přístup.

Konference chce být platformou pro přednášející, kteří se dokáží na problematiku zaměřit v historické perspektivě, ale také s výhledem do budoucnosti, tedy s poukazem na snahu o uchování předmětů kulturního dědictví pro další generace. V neposlední řadě pořadatelé očekávají také příspěvky prezentující výstavní aktivity v sálech i ve virtuálním prostředí a moderní přístupy při edukaci tématu v muzejním či galerijním prostoru.

Vyhlášené tematické okruhy:

Transparentní a elastické textilie pohledem dějin módy

Transparentní a elastické textilie ve sbírkách paměťových institucí

Příspěvky k výrobním technologiím (upřednostníme témata ve vztahu k zaměření konference)

Příklady a zásady péče paměťových institucí o textilní předměty (upřednostníme témata ve vztahu k zaměření konference)

Nové výstavní a publikační počiny

Sbírkový paměťových institucí v online prostoru

Informace pro přednášející a autory posterových prezentací

Konference je připravována v prezenční formě. Organizátoři si vyhrazují právo na změnu formátu konference s ohledem na aktuální hygienická pravidla platná v ČR minimálně měsíc před datem konání konference.

Příspěvky lze prezentovat v češtině, slovenštině, polštině či angličtině.

Příhlášky k účasti na konferenci s příspěvkem (délka maximálně 20 min.) či s posterovou prezentací prosím vyplňte v online formuláři – viz níže **do 16. května 2025**. Na uvedený kontaktní e-mail Vám obratem přijde potvrzení přijetí přihlášky. Účast na konferenci lze konzultovat před odesláním přihlášky na adrese pmertova@mzm.cz.

Posterové prezentace budou umístěny v předsálí přednáškového sálu a autorům bude poskytnut prostor pro komentář posterů během přestávek. Technické detaily k prezentaci posterů budou poskytnuty zájemcům na adrese ldufkova@mzm.cz.

Písemné výstupy z přednášek budou přijímány do obsahu recenzovaného neimpaktovaného periodika Textil v muzeu (hodnotitelný výstup pro RVVI/RIV). Pro první číslo lze texty odevzdat v den konání konference, pro druhé číslo pak na adrese grozkova@mzm.cz do 31. 8. 2025. Více k redakci na <https://mzm.cz/vedecke-casopisy>.

Informace pro účastníky bez příspěvku

Přihlášky k účasti na konferenci bez příspěvku vyplňte v online formuláři – viz níž **do 27. května 2025**. Na uvedený kontaktní e-mail Vám obratem přijde potvrzení přijetí přihlášky.

Přihlášky k účasti na konferenci **odeslané po 28. květnu 2025 budou fakturovány ve vyšší cenové sazbě**. Na uvedený kontaktní e-mail Vám obratem přijde potvrzení přijetí přihlášky.

Definitivní program konference bude zveřejněn na webových stránkách MZM a současně rozeslán přihlášeným účastníkům elektronickou cestou po 16. 5. 2025. V případě naplnění kapacity přednáškového sálu (90 osob) bude příjem přihlášek zastaven již před datem uzávěrky přihlášek.

Upozorňujeme, že organizátoři nezajišťují ubytování účastníkům konference.

Účastnický poplatek bude možné uhradit pouze na základě vystavené faktury nebo v hotovosti na místě.

Konferenční poplatky

- **zdarma** – student denní formy SŠ či VŠ studia (nutné předložit doklad o studiu, např. ISIC, při prezenci v den konání konference),
- **850 Kč / osoba** – fakturace na základě zaslané a vyplněné přihlášky doručené pořadatelům do 27. 5. 2025/ MZM odešle fakturu účastníkům na základě údajů zaslaných v přihlášce
- **1000 Kč/osoba** - platba na místě nebo fakturace na základě zaslané a vyplněné přihlášky doručené pořadatelům od 28. 5. 2024/ MZM odešle fakturu na základě údajů v přihlášce

Pořadatel si vyhrazuje právo na uplatnění 100% storna v případě neomluvené absence přihlášených účastníků. Za omluvenou absenci pořadatel považuje písemnou zprávu v emailové korespondenci pořadatele na adrese pmertova@mzm.cz doručené nejpozději do 11. 6. 2025 do 12 hod., nebo SMS odeslanou na číslo +420/732264594.

Přihlašovací formulář najdete na adrese: <https://forms.gle/a6W2ky4wmkZiimB18>.

Předpokládaný harmonogram konference

První den konference 11. června 2025

10-11 hod. prezenze účastníků v předsálí

1. Blok přednášek
11-12,15 hod.
Přestávka na občerstvení
12.15-13,30
2. Blok
13.30-14,45
Přestávka na občerstvení
14,45-15,00
3. Blok přednášek
15,00-16,15

Doprovodný program (v přípravě): 17-18 hod.

Společenský večer

Od 19,00 hod. - Reprezentační prostory radnice Městské části Brno střed (Dominikánská 2)

Druhý den konference 12. června 2025

1. Blok přednášek
9,00-10,15 hod.
Přestávka na občerstvení
10,15-10,30
2. Blok
10,30-11,45
Přestávka na občerstvení
11,45-12,00
3. Blok přednášek
12,00-13,15

Slavnostní zakončení konference a rekapitulace obsahu referátů
13,15-13,30

Doprovodný program (v přípravě): 14-16 hod.